

ปัญหาความแตกต่างจากการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง¹

พัชรีดา สุขเจริญ²

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาจากการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประวัติ ความเป็นมา แนวคิด และทฤษฎีหลักเกณฑ์กระจายอำนาจการเงิน การคลัง และการงบประมาณ ไปยังท้องถิ่น โดยให้ท้องถิ่นประเมินจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้เอง อันลดการถือครองที่ดินเพื่อเก็งกำไร ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของประชาชน ซึ่งจากการศึกษาค้นคว้า ทำให้ทราบว่าหลังจากที่ประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้พบว่ามีความแตกต่างและความไม่เป็นธรรม ทางภาษีในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวจึงเป็นที่มาของการศึกษาเรื่อง ปัญหาความแตกต่าง จากการเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 โดยมีวัตถุประสงค์ศึกษา ศึกษา ถึงที่มา แนวคิด และทฤษฎีของปัญหาความแตกต่างในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ตาม พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ศึกษากฎหมายของประเทศไทย และกฎหมายของ ต่างประเทศ ที่เกี่ยวกับปัญหาความแตกต่างในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ตามพระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ศึกษา วิเคราะห์ที่มาและสาเหตุของปัญหาความแตกต่างในการจัดเก็บ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 และ เสนอแนะ แนวทางในการแก้ไขปัญหาความแตกต่างในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ตามพระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ซึ่งได้รับผลการศึกษาใน 3 ประเด็น ดังต่อไปนี้

ประเด็นประการแรกปัญหาความแตกต่างจากการตีความนิยามของที่ดินรกร้างว่างเปล่าตาม พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 การตีความกฎหมายที่แตกต่างกันมีผลต่อความเข้าใจ และการบังคับใช้กฎหมายนั้น ๆ โดยเฉพาะการตีความนิยามของ “ที่ดินรกร้างว่างเปล่าที่ไม่ได้ทำประโยชน์ ตามควรแก่สภาพ” สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ได้ขยายนิยามของ ที่ดินรกร้างว่างเปล่าให้กว้างมากขึ้นจากเดิมที่ปรากฏในประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งยกเว้นว่าหากเจ้าของใช้ ประโยชน์ในที่ดินไม่ว่าในลักษณะใด ๆ โดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่ามีเจตนา ที่จะใช้ประโยชน์จากที่ดินให้เป็นประโยชน์ไม่ถือว่าเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า ขณะที่พระราชบัญญัติภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 มาตรา 43 ได้บัญญัติถึงนิยามนี้ว่า “...ในกรณีที่ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ต้อง

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่องปัญหาความแตกต่างจากการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ พัชรีดา เอื้อวรรณกิจ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ปภาศรี บัวสวรรค์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ปวีศร เลิศธรรมเทวี

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เสียภาษีเป็นที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพเป็นเวลาสามปีติดต่อกันให้เรียกเก็บภาษีสำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างในปีที่สี่...” จะเห็นได้ว่านิยามที่ดินรกร้างว่างเปล่ามีความเปลี่ยนแปลงไปและทำให้เกิดปัญหาความแตกต่างจากการตีความนิยาม คือ

การตีความนิยามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอย่างแคบ จะทำให้ที่ดินรกร้างว่างเปล่าที่ไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพมีสภาพและให้ถือว่าเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าทันที หากเป็นที่ดินแม่มีได้รกร้างแต่เป็นที่ดินว่างเปล่าแต่ทำประโยชน์บางส่วนแต่ไม่ทั้งหมดจะเข้าใจผิดซึ่งต้องเสียภาษีที่ดินรกร้างว่างเปล่าทันทีเพราะไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพซึ่งเป็นการขยายฐานภาษีให้กว้างขึ้นทำให้ผู้ที่ครอบครองที่ดินแต่เดิมไม่ต้องเสียภาษีต้องเสียภาษีโดยไม่คำนึงว่าเจ้าของที่ดินจะเป็นผู้มีรายได้น้อยไม่สามารถเสียภาษีได้ การครอบครองที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินโดยทำประโยชน์เพียงเล็กน้อยสามารถอธิบายได้ว่าได้ทำประโยชน์แล้ว แต่ไม่อาจใช้ได้กับนิยามตามพระราชบัญญัติฯ นี้ ผลักดันให้เจ้าของที่ดินนำที่ดินออกแสวงหาประโยชน์โดยไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและบริบททางสิ่งแวดล้อมรอบข้างที่ดินนั้นตั้งอยู่ เช่น การปรับที่ดินใจกลางเมืองใหญ่แหล่งธุรกิจให้เป็นพื้นที่การเกษตรอย่างง่าย ๆ ที่ไม่สมเหตุผล ส่วนการตีความนิยามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอย่างกว้างจะเป็นการนำกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องมาร่วมพิจารณา เช่น การนำข้อ 4 ของกฎกระทรวง ว่ากำหนดที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพ พ.ศ. 2562 มาร่วมพิจารณาการเก็บภาษีโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สภาพภูมิประเทศสภาพดินความลาดชันของพื้นดิน และการทำประโยชน์ของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างในบริเวณใกล้เคียงซึ่งจะพิจารณาว่าการไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพจะมีลักษณะอย่างไรโดยมิได้เหมารวมว่าเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าเสียทั้งหมด

ประเด็นประการที่สองปัญหาความแตกต่างจากการพิจารณาหลักความได้สัดส่วนในการเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 หลักความได้สัดส่วนมาวิเคราะห์การเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจะเป็นการพิจารณาว่าควรจะเก็บภาษีจากประชาชนในสัดส่วนเท่าใดจึงจะเป็นธรรมและมีความเท่าเทียม และสัดส่วนภาษีนี้นั้นมีความพอดีกับความสามารถในการจ่ายของประชาชนหรือไม่เมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ผู้เสียภาษีได้รับจากการให้บริการสาธารณะที่ท้องถิ่นจัดหาให้ การกำหนดหลักความได้สัดส่วนในการประเมินภาษีมีความสัมพันธ์กับหลักการใช้อำนาจดุลพินิจโดยท้องถิ่นสามารถใช้วิจารณญาณของตนเองออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเองเพื่อประเมินภาษีว่า “ที่ดินที่ไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพ” ควรเป็นอย่างไร โดยที่การใช้ดุลพินิจเพื่อกำหนดความได้สัดส่วนของภาษีจะต้องไม่ใช่ดุลพินิจตามอำเภอใจ ไม่เลือกปฏิบัติ และโปร่งใส การกำหนดอัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างโดยการนำหลักความได้สัดส่วนมาเป็นแนวทางวิเคราะห์จะประกอบด้วย การประเมินมูลค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่เป็นธรรม แต่ปัญหาที่จะทำให้เกิดความแตกต่างในการประเมินภาษีคือท้องถิ่นยังขาดความเข้าใจ หลักการทางเศรษฐศาสตร์ในการวิเคราะห์และประเมินอัตราภาษี ซึ่งต้องใช้มุมมองทางเศรษฐศาสตร์มหภาคอย่างกว้าง ๆ และความเชื่อมโยงกับท้องถิ่นใกล้เคียงกันเพื่อทำความเข้าใจการกำหนดอัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ที่ท้องถิ่นนั้นรับผิดชอบ การนำหลักความได้สัดส่วนมาเป็นกรอบประเมินภาษีมีผลต่อการสร้าง

ความแตกต่าง หากการประเมินภามีมีฐานภามีเดียวกันแต่ผลการประเมินภามีประชาชนต่างกัน ย่อมทำให้ประชาชนเสียภามีต่างซึ่งผิดหลักความเป็นธรรมด้านภามี เช่น ความเป็นธรรมในแนวนอน คือ การจัดเก็บภามีจากบุคคลที่อยู่ในสภาวะหรือพฤติกรรมเดียวกันต้องเสียภามีเท่ากัน ซึ่งสภาวะหรือพฤติกรรมเหล่านั้นอาจกำหนดให้ขึ้นอยู่กับรายได้ รายจ่าย หรือสถานภาพทางเศรษฐกิจและครอบครัว เป็นต้น หรือความเป็นธรรมตามแนวตั้งให้มีการจัดเก็บภามี จากบุคคลที่อยู่ในสภาวะแวดล้อมหรือพฤติกรรมที่ต่างกัน บุคคลเหล่านั้นควรมีภาระภามีที่แตกต่างกันไปตามสภาวะหรือพฤติกรรมของแต่ละบุคคล

มาตรา 37 วรรคหกให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมากในการประเมินภามี เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายออกมาบังคับใช้อย่างครอบคลุม ทำให้ท้องถิ่นต้องใช้อำนาจดุลพินิจเป็นเครื่องตัดสินใจในการจัดเก็บภามี และพบว่ามีปัญหาการตีความ การจัดประเภทภามีและการคำนวณมูลค่าภามี และทำให้การบังคับจัดเก็บทำได้ยากเพราะยังไม่มีมาตรฐานเดียวกันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปปฏิบัติส่งผลต่อการประเมินภามีตามหลักความได้สัดส่วน เนื่องจากกฎหมายเปิดช่องให้ท้องถิ่นสามารถกำหนดและประเมินอัตราภามีในพื้นที่ของตนเองได้ ในขณะที่ท้องถิ่นขาดองค์ความรู้ด้านการประเมินทางเศรษฐศาสตร์ และไม่เข้าใจกฎหมายเศรษฐกิจ จากกรณีตัวอย่างของเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครสวรรค์ ยังไม่มีประสบการณ์ในด้านการวิเคราะห์และประเมินภามีที่ดิน ขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่มีความรู้เรื่องทางเทคนิคกฎหมายเศรษฐกิจ และประกาศกระทรวง ทำให้เจ้าหน้าที่ ประเมินภามีจัดเก็บภามีได้ไม่ถูกต้องครบถ้วน หรือประเมินภามีมากหรือน้อยเกินไป ซึ่งคล้ายกับกับปัญหาการเก็บภามีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนองเรือ จังหวัดขอนแก่นที่เกิดปัญหาการจัดการจัดเก็บภามีเนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจด้านตัวกฎหมายและการตีความด้วยบท และยังมีปัญหาการไม่กล้าตัดสินใจและปัญหาการใช้ดุลพินิจประเมินภามีที่ไม่ถูกต้อง เป็นต้น ปัญหาการประเมินอัตราภามีให้เป็นธรรมตามหลักสัดส่วนนั้นทำให้ท้องถิ่นต้องตีความทรัพย์สินที่ต้องเสียหรือไม่ภามีตามพระราชบัญญัติภามีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นเรื่องที่ยุ่งยากซับซ้อนเกินกว่าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะวิเคราะห์ได้เอง ส่วนนี้เป็นหน้าที่ของรัฐบาลและกระทรวงที่เกี่ยวข้องต้องวิเคราะห์ประเมินทรัพย์สินให้แล้วเสร็จก่อนที่จะประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้

ประเด็นประการสุดท้ายปัญหาความแตกต่างจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติภามีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 การบังคับใช้กฎหมายนี้จะเป็นการบังคับใช้พระราชบัญญัติฯ นี้และกฎกระทรวง และกฎหมาย ระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นทรัพย์สินที่มีมูลค่า หากประชาชนที่ถูกประเมินภามีในอัตราสูงจะต้องเสียภามีจำนวนมากในแต่ละปี เนื่องจากอัตราภามีจะเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปีขึ้นอยู่กับราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินที่ประเมินโดยกรมธนารักษ์ตามมาตรา 35-36 ซึ่งราคาประเมินทุน

ทรัพย์สินที่ดินนั้นจะเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้เจ้าของที่ดินต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก และหากที่ดินเหล่านั้นยังเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าต่อไปอัตราภาษียิ่งจะเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปีทำให้เจ้าของที่ดินเร่งใช้ประโยชน์จากที่ดินโดยไม่ได้คำนึงถึงผลตอบแทนที่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการเปลี่ยนที่ดินให้กลายเป็นพื้นที่เกษตรกรรมอย่างง่าย ๆ หรือในที่สุดหากไม่สามารถจ่ายภาษีได้เจ้าของที่ดินอาจขายที่ดินนั้นเพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย นอกจากนี้แล้ว รากฐานสำคัญอย่างหนึ่งของพระราชบัญญัตินี้คือ ขาดการประเมินผลกระทบของกฎหมายก่อนประกาศใช้ทำให้ท้องถิ่นไม่สามารถหาข้อมูลอ้างอิงเพื่อใช้เป็นในหลักการประเมินภาษีได้ ดังนั้น เมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายทำให้เกิดความแตกต่างตั้งแต่การตีความนิยามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันนำไปสู่ผลของการประเมินภาษีที่แตกต่างกันแม้จะมีข้อเท็จจริงเดียวกันของหลาย ๆ ท้องถิ่น

เมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายแล้วจะพบว่ามีปัญหาความแตกต่างจากการเก็บภาษีจากความสามารถของประชาชนในการจ่ายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เช่น ท้องถิ่นที่เป็นเขตเมืองจะมีรายได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมากเนื่องจากมีฐานทางเศรษฐกิจที่ใหญ่ในขณะที่ท้องถิ่นในพื้นที่ห่างไกลจะมีรายได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างน้อยเนื่องจากฐานทางเศรษฐกิจมีขนาดเล็กแต่มีอัตราภาษีเดียวกันทั้งประเทศ สร้างความไม่เป็นธรรมให้กับเจ้าของที่ดินหลายรายเนื่องจากที่ดินถูกคำนวณเป็นฐานทรัพย์สินที่มีขนาดใหญ่กว่าฐานรายได้ของเจ้าของที่ดิน หากที่ดินดังกล่าวตั้งอยู่ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจใจกลางเมืองใหญ่ที่ได้รับประโยชน์จากสาธารณูปโภคที่รัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้ การเก็บภาษีในอัตราเดียวกันทั้งหมดจะทำให้เจ้าของที่ดินในพื้นที่ชนบทที่ได้รับประโยชน์จากสาธารณูปโภคน้อยกว่าเสียเปรียบ เพราะถูกเรียกเก็บภาษีที่ดินในอัตราที่สูงเท่ากับที่ดินในเขตเมืองซึ่งเป็นการไม่เป็นธรรมต่อเจ้าของที่ดินเช่นกัน แม้ต่อมาภายหลังจะมีประกาศกฎกระทรวงมหาดไทย กำหนดที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพ พ.ศ. 2562 เป็นแนวทางให้ท้องถิ่นนำไปปฏิบัติ แต่ข้อบัญญัติยังคงคลุมเครือ เนื่องจากพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 มาตรา 37 (4) มิได้แบ่งแยกประเภทและระดับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เด่นชัดระหว่างท้องถิ่นในเขตเมือง ท้องถิ่นในอำเภอใหญ่ และท้องถิ่นในพื้นที่ห่างไกล ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ห่างไกลจะต้องเสียภาษีในอัตราเดียวกับพื้นที่มหานครอย่างกรุงเทพมหานครหรือเมืองขนาดใหญ่

จากการศึกษาค้นคว้าปัญหาความแตกต่างจากการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ผู้ศึกษาพบว่ามีข้อเสนอแนะ คือ

1. ข้อเสนอแนะต่อความแตกต่างจากการตีความนิยามของที่ดินรกร้างว่างเปล่าตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562

1.1 กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการคลังควรเร่งออกกฎกระทรวงขึ้นมาเป็นแนวทางให้ท้องถิ่นนำไปปฏิบัติอย่างครบถ้วนและครอบคลุมเพื่อเป็นแนวทางในการตีความกฎหมายและทำความเข้าใจนิยามของที่ดินรกร้างว่างเปล่าและที่ไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพให้เป็นแนวทางเดียวกัน

1.2 ควรหลีกเลี่ยงการตีความนิยามที่ดินรกร้างอย่างแคบ และควรตีความนิยามที่ดินรกร้างว่างเปล่าที่ไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพอย่างกว้างโดยนำกฎกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการคลังมาเป็นกรอบการตีความ และนำหลักการพิจารณาที่ดินว่างเปล่าของกรมพัฒนาที่ดินมาร่วมพิจารณาด้วย เพื่อเป็นฐานข้อมูลให้ท้องถิ่นทราบว่าที่ดินเหล่านั้นเป็นที่ดินว่างเปล่าที่ใช้ประโยชน์มิได้แล้ว

2. ข้อเสนอแนะต่อความแตกต่างจากการพิจารณาหลักความได้สัดส่วนในการเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562

2.1 สืบเนื่องจากการพิจารณาหลักความได้สัดส่วนของการประเมินภาษีไม่สามารถแยกออกจากการใช้อำนาจดุลพินิจท้องถิ่นได้ ควรมีกุ่มือแนวทางปฏิบัติในการประเมินภาษีเพื่อป้องกันมิให้ท้องถิ่นใช้อำนาจดุลพินิจกำหนดอัตราภาษีแตกต่างกันแม้จะมีพื้นฐานข้อเท็จจริงเดียวกัน

2.2 สืบเนื่องจากพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเศรษฐกิจประกอบกับยังมีได้ประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจก่อนการประกาศใช้ เมื่อประกาศใช้แล้วย่อมสร้างความสับสนให้กับท้องถิ่นในการกำหนดสัดส่วนความพอดีและเป็นธรรมในการประเมินภาษี ดังนั้น รัฐบาล กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงการคลังควรกำหนดแบบจำลองทางเศรษฐกิจในการประเมินภาษีให้กับท้องถิ่น โดยไม่ปล่อยให้ท้องถิ่นแต่ละแห่งต่างประเมินภาษีกันเอง

3. ข้อเสนอแนะต่อความแตกต่างจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562

3.1 ควรเร่งพิจารณาออกกฎกระทรวงการคลัง กฎกระทรวงมหาดไทยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความชัดเจนระหว่าง “ที่ดินรกร้างว่างเปล่า” และ “ที่ไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพ” เพื่อให้ท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อเก็บภาษีสามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างชัดเจนตรงไปตรงมา

3.2 แม้จะมีการบังคับใช้กฎหมายเดียวกันทั้งประเทศ คือ พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 แต่ควรบัญญัติกฎกระทรวงที่ให้ความสำคัญและพิจารณาความแตกต่างระหว่างท้องถิ่นที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและมีรายได้มาก กับท้องถิ่นที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจน้อย และมีรายได้น้อย หรือท้องถิ่นในเขตเมืองและท้องถิ่นในพื้นที่ห่างไกล ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ห่างไกลจะต้องเสียภาษีในอัตราเดียวกับพื้นที่มหานครอย่างกรุงเทพมหานครหรือเมืองขนาดใหญ่

เอกสารอ้างอิง

- ไกรยุทธ ชีรตยาคินันท์. **ทฤษฎีภาษีเงินได้ และภาษีเงินได้ของไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2521.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน ยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน. **ปัญหาการบังคับใช้ ‘พ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562**. กรุงเทพมหานคร : สถาปัตย์ราชภัฏ 2562
- จุฬารัตน์ ยะปะนัน. **การใช้ประมวลกฎหมายที่ดินเพื่อแก้ปัญหาที่ดินรกร้างว่างเปล่า**. วารสารจตุรนิติ พ.ย. - ธ.ค. 2552.สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. หน้า 151-153
- ธรรมกิตติ ขวัญเกื้อ. **ปัญหาการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง: ศึกษากรณีการตีความทรัพย์สินที่ไม่ต้องเสียภาษี**. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยราชพฤกษ์, 2552.
- รัชเฉลิม สุทธิพงษ์ประชา และ อัครณัฐ วงศ์ปรีดี. **ภาษีทรัพย์สินในเชิงเปรียบเทียบ: กรณีศึกษาจาก 7 ประเทศ**. วารสารการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน. 22, 2 (ก.ค.- ธ.ค. 2558) 125-144.
- พิชาน แสงภักดีและ นฤพล อ่อนวิมล. **ต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนปลูกข้าวหอมมะลิของเกษตรกรอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี**. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน 2564),
- วรพจน์ วิสสุตพิชญ์. **“หลักการว่าด้วยการกระทำทางปกครองต้องชอบด้วยกฎหมาย” คู่มือการศึกษาวิชากฎหมายปกครอง : สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2545.**
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครสวรรค์. **รายงานประจำปี 2563**. นครสวรรค์: สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครสวรรค์, 2563.
- สมจิตร ทองประดับ. **คำอธิบายประมวลกฎหมายที่ดิน**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติบรรณการ, พ.ศ. 2547.
- สมจิตร ทองประดับ. **การใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อแก้ปัญหาที่ดินรกร้างว่างเปล่า**. กรุงเทพมหานคร : วารสารจตุรนิติ พ.ย. - ธ.ค. 2552. หน้า 152
- สุวิทย์ ชีรสอวต. **ประวัติศาสตร์เทคโนโลยีการเกษตร**, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน 254
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.2557.การวิเคราะห์ผลกระทบในการออกกฎหมาย(Regulatory Impact Analysis). กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- ศุภรัตน์ ควณิกุล. **เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายภาษีอากร 1**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2547.